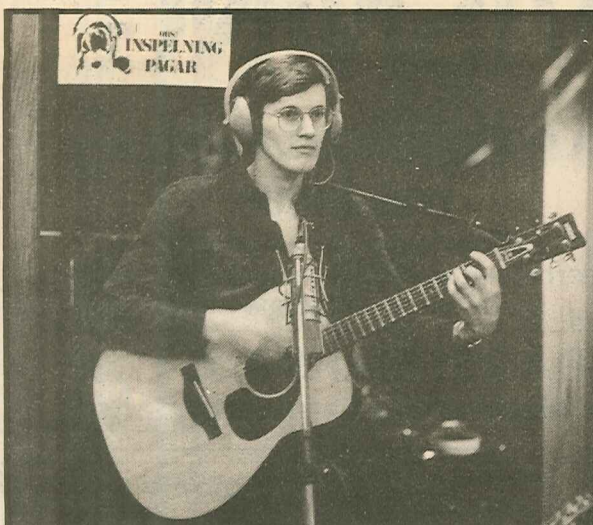

”OKEJ, BAN

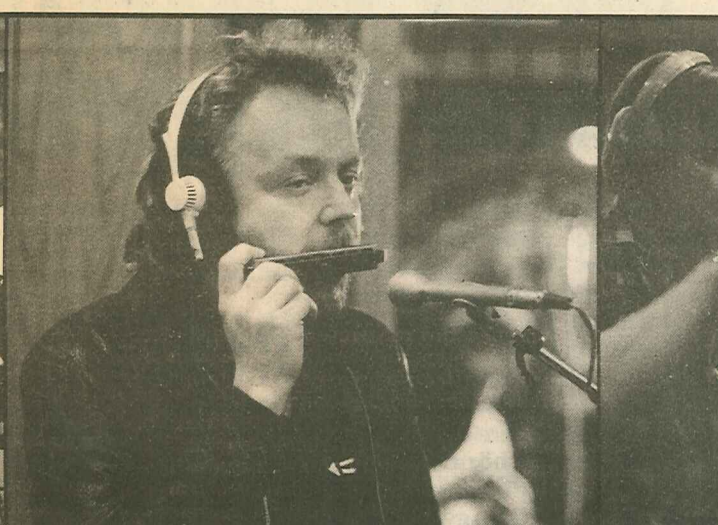
Genom glasrutan ser vi kapellet arbeta fram en polkett, te kan och producenten Sam Charter lyssnar till helheten.

I en liten glasbur, skild från de övriga jobbar Sven Fredriksson med gitarrackompanjemanget.

Lennart Törnkvist är ny i gänget och det är också flera arrangemang med trummor.

I många gammal folkmusik spelar munspålet en viktig roll och i Uppland har vi också en viss tradition med munspelslåtar. Sten Blomström för traditionen vidare.

Peter »Fström tr Charter l

VÄRDET GÅR

I studion – Norrtelje Elitkapell

(STOCKHOLM) Producenten Sam Charter trycker på en knapp, så säger han lugnt.

– Okej, bandet går.

Genom glasrutan ser vi Mats Andersson räkna in takten och en polkett från Uppskedika efter Bengt Lundkvist brakar loss i källarstudion på Roslagsgatan.

Det är inspelning av Norrtelje Elitkapells nya LP.

Teknikern drar i några reglage, i hörnet står bandspelaren och snurrar, inte en vanlig kassettspelare, den här maskinen har 24 kanaler.

Inne i studion, bakom glasrutan trängs Kapellet, i ett hörn står Sten Blomström med munspelet, Mats Andersson trampar på orgel, i en speciell glasbur sitter Lenart Törnkvist med trummorna, i en annan spelar Sven gitarr och alltihop blir en förfärlig massa musik.

FANTASTISKA

– Grabbarna är fantastiska, säger Sam, egentligen tror jag inte dom själva vet hur bra det låter.

– Det var på Vendelstämman 1976 jag såg dom första gången, regnet öste ner och där stod ett gäng och spelade som fan. Och jag åkte hem och snackade med skivbolaget och vi kom överens att låta dom spela in en skiva. Det här är den tredje nu.

Men alltihop är också en förfärlig massa elektronik. Vid varje instrument står en mikrofon, sladdar och hörlurar fulländar bilden av en elektronikstudio. Det är allt annat än gammeldans på logen.

– Vi måste spela in varje instrument separat på de olika kanalerna, säger Sam, då kan vi mixa samman det hela så småningom. Trummor och gitarr har vi i speciella rum för att inte ljudet skall gå in så starkt i de andras mikrofoner.

De sista takterna av polketten tonar ut. I högtalaren hör vi Mats.

– Det låt inte bra, vi måste ta om.

– Men det var ett djäkla lyft när Stene kom in med munspelet i andra reprisen, säger Thomas, det är bättre än när han kommer in direkt. Det måste vi behålla.

TRÄNAT HÅRT

Det finns utrymme för improvisation, trots de många instrumenten och hårda arrangemangen. Kapellet har tränat hårt inför inspelningen. Det sista halvåret har spelningarna trappats ner för att låtarna ska sitta i studion.

– Det är nästan så folk tror att vi har slutat, säger Puma, men man vinner mycket studiotid om man är förberedd.

– Nervöst?

– Nej, inte nu och det beror också på att vi tränat hårt.

– Den här polketten har vi tränat länge på, säger Sven, den skulle egentligen ha varit med på första skivan. Men det är först nu den sitter.

– Nej grabbar nu kör vi igen, säger Sam, tänk på att inte höja takten på slutet och du Stene om du kan träna lite på högsta tonerna på munspelet, såja lite högre, det är bra, där sitter det.

Så räknar man in, bandet går och polketten stampar vidare, andra gången. I kontrollrummet kollar teknikern nivån på de olika instrumenten. Mixning sker efteråt då läggs också eventuellt eko på.

LITEN STUDIO

– Det här är en liten studio, säger Sam, när det är rockmusik blir det mer komplicerat. Men den här musiken vinner på att köras in så direkt som möjligt. Det blir mer levande.

Att spela in en skiva är ett evigt ältande, om och om igen spelas låtarna, allt i en slags strävan efter det perfekta. Det är många gånger väldigt tröttsamt och långt ifrån den glamour som sedan speglas på skivomslag och i musikaffärernas diskar.

TRE SPELNINGAR

Men efter tre spelningar sitter polketten och Kapellet samlas för att lyssna.

– Det här är roligt, säger Sven, det är egentligen enda gången man får höra hur det egentligen låter. Spelar man in på en vanlig bandspelare dominerar vissa instrument så att man inte hör bra.

– Dra upp munspelet lite, säger Sten, så får jag höra hur det låter i tredje reprisen, jag är rädd att det blev lite fel.

– Nej, det är rätt bra, säger Sam, den här inspelningen duger tycker jag.

Producenten leder och bestämmer. Det är han som har sista ordet, mitt i en inspelning kan han bryta för att ta om och han säger också till när instrumenten låter lite fel.

– En bra producent är viktigt, säger Mats, han skapar lugn och trygghet. Och man vet dessutom att det låter riktigt bra. Självt är man många gånger alltför inne i sitt eget spel för att höra.

VÄRSTA DAGEN

Det är andra dagen Elitkapellet sliter i studion. Sex låtar blev det första dagen, de värsta. På den nya skivan kommer vi att få höra ett Elitkapell med elgitarr, trumpet och bastuba. Folkmusik i nya arrangemang.

– Jag blev nästan chockad när grabbarna kom dragande med bastuba, säger Sam, för varje inspelning blir det bara fler och fler instrument. Men därmed blir det också mer malande i studion.

Så småningom kommer ett tjugotal låtar att vara inspelade, de flesta i gammal hederlig folkmusiktradition, Upplandslåtar som man fått från äldre spelmän på nyckelharpa, fiol, dragspel och tramporgel. Av de tjugo väljer man sedan de bästa.

Men traditionen bryts av några vanvördiga visor. Per Olof Ukkonen sjunger en låt på finska och Thomas kämpar med en gammal visa.

– Jag har aldrig haft så roligt i mitt syndiga liv.

Det ser allt annat än roligt ut när Thomas sjunger om för tredje gången, det stämmer bättre med fortsättningen.

– Jag vaknar i ett rum med gallerperspektiv.

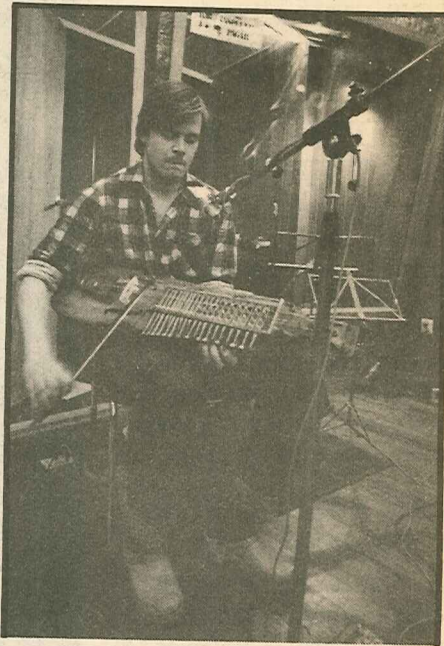
Sången tonar ut i den lilla studion på Roslagsgatan och till sommaren kommer den att ljuda från landets gammeldansställen då Elitkapellet drar ut med skapliga låtar och en ny skiva i bagaget.

ROGER THORÉN, text
BO ÅHS, foto

NT 30/3 -81

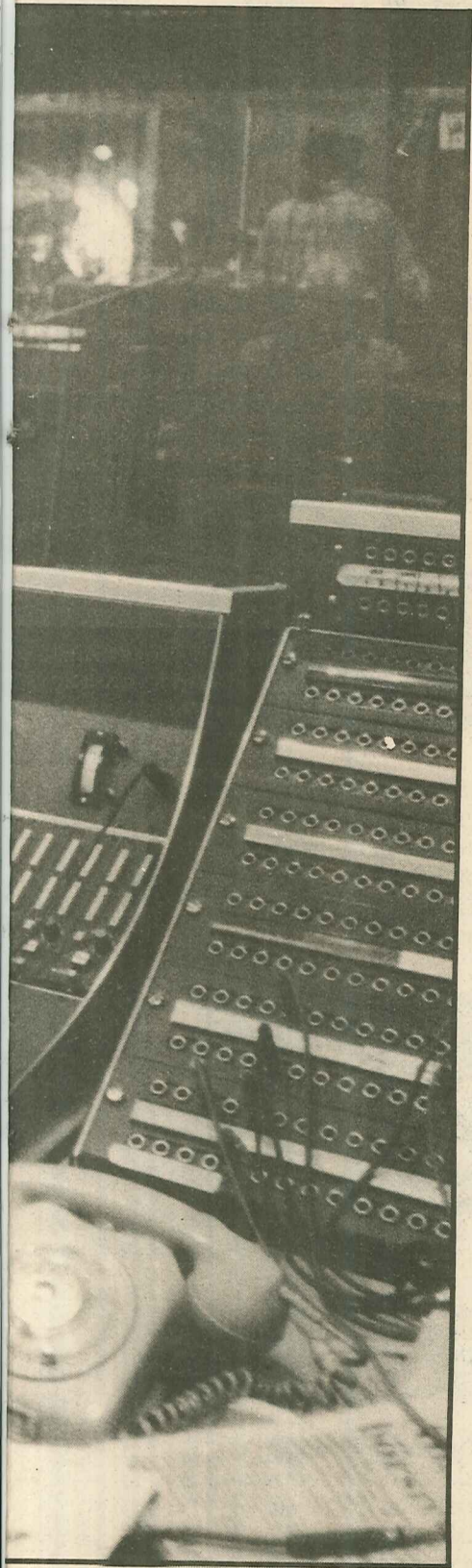
Mats Andersson är mångsidig, här kommer dragspelet fram, men det går också bra med klarinett, fiol, piano eller orgel.

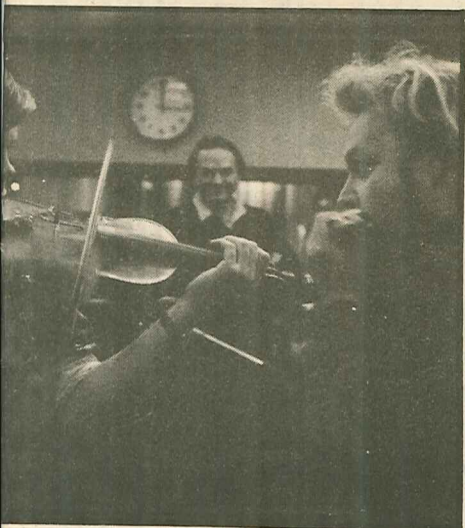
I Uppländsk folkmusik är nyckelharpan ett vanligt instrument och många unga spelmän lockas idag av det mjuka ljudet. Peter »Puma» Hedlund är en av de mer kända.

Från bas till klarinett, Per-Ove Glaadh justerar munstycket, de flesta i kapellet spelar fler instrument.

Teknikern Åke Grahn ser till ljudstyr-

»Puma» Hedlund och Sten Blomström in några passager, Sam lyssnar.